

F

eridanas

Simon Green

KRAUJAS IR GARBĖ

441 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knjgute.lt

Simon Green
KRAUJAS IR GARBĖ
Fantastinis romanas

Kažkur magiškos šalies tyrlaukiuose stūkso paslaptinga Vidurnakčio pilis, kur veikia nežinia kokie gamtos dėsniai. Mat būtent čia, Vidurnakčio pilyje, Nerealybė rungiasi su Realybe. Būtent čia kraupiai nužudomas karalius, o sosto nepasidalina trys sūnūs...

Kitados Džordanas buvo žymus aktorius, o dabar už beprotiškus pinigus sutinka apsimesti princu Viktoru, apsirusiu keista, bauginančia liga. Tačiau Vidurnakčio pilyje sunku ne tik vaidinti – čia beveik neįmanoma išlikti gyvam. Nes čia ištisos menės, kambariai, rūsiai, Nerealybės paveikti, tampa mirtinai pavojingais spąstais, kuriuose knibždėte knibžda ne šio pasaulio šmėklų...

Iš anglų kalbos vertė ASTRA ALBA
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
441 tomas. Serija įkurta 1990m.
Simon Green - BLOOD AND HONOUR
London, Gollancz, 1993
Copyright © by Simon Green, 1992
Cover art copyright © by Max Bertolini, 2005
Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2008
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Pirmas skyrius

Paslėpti veidai

Bjauriai dvokiančių dūmų kamuolyje, lyg iš po žemių, išdygo demonas. Kreivi, susiviję Tamsiosios girios medžiai globėjiškai dengė sulinkusią figūrą. Priešais demoną stovėjo aukštas ir išdidus Didysis Magas. Jo gagato juodumo apsiaustas grėsmingai plazdėjo vakaro vėjyje. Sidabru išsiuvinėtos žvaigždės, mėnuliai bei monogramos ryškiai spindėjo nuo scenos šviesų. Magas valdingai mostelėjo ranka ir staiga joje atsirado kardas. Aplink susigūžusį demoną žybčiojo bei tviskėjo ryškiaspalvės šviesos, o Magas žengė žingsnį atgal. Kardo rankoje nebebuvo. Jis atsitiesė visu savo imponantišku ūgiu, tarsi kviesdamas iškėlė rankas, o tada žemu, skambiu balsu ištare burtazodį. Publika žiūrėjo, užkandusi žadą, ir aiktelėjo iš nustebimo, kai ant iškeltų Mago rankų plykstelėjo melsva liepsna. Garsiai traškėdamos liepsnos šokinėjo vėjo gūsiuose, bet Mago rankos nenudegė. Balsas virto įsakmiu griaudėjimu, Magas staiga mostelėjo liepsnos apgaubta ranka, ir demonas užsiliepsnojo. Iš-krypęs padaras pašėlusiai degė, o publika

džiūgavo.

Didysis Magas atsigrėžė ir šaltai nusišypsojo, nutildydamas žiūrovus valdingu žvilgsniu.

- Štai taip prieš mane krito Tamsiosios girios demonai, tamsiausią Miškų karalystės valandą. Toje tolimoje šalyje aš su tauriuoju karaliumi Džonu ir jo didvyriškais sūnumis Haraldu bei Rupertu koviausi petys į petį, kol įveikėm tamsos jėgas. - Didysis Magas nuleido rankas, melsvos liepsnos spragsėdamos užgeso. - Ilgoji naktis baigėsi, demonų ordos buvo išvytos ir sunaikintos, o Miškų šalis išgelbėta. Taip turėjo būti, nes argi neparašyta, kad blogis negali triumfuoti prieš gerį ir kad tamsa visada trauksis iš kelio šviesai?

Magas garsiai suplojo delnais ir akimirkai scenos šviesos sužibo ryškiau, nuvydamos artėjančio vakaro šešėlius. Po to jos vėl priblėso, o Magas sukryžiavo ant krūtinės rankas. Juodas apsiaustas apgaubė jį tarsi plėviniai sparnai. Išvargęs veidas atrodė griežtas bei grėsmingas, o šaltos pilkos akys valingai žvelgė į nuščiuvusius žiūrovus.

- Taigi, mano draugai, tokia tikroji kilniojo ir nuostabiojo Didžiojo Mago bei jo indėlio, sunaikinant Tamsiąją girią, istorija. Pasakojimas apie nuotykius ir intrigas, garbę ir išdavystę

bei neišvengiamą gėrio triumfą prieš blogį. Mano gerbiami draugai... spektaklis baigėsi.

Aktorius nusilenkė ir įsakmiai mostelėjo kairiaja ranka. Aplink, nežinia iš kur atsiradę, ėmė plaikstyti dūmai, o kai išsisklaidė, jis liko stovėti prastai suręstos medinės scenos viduryje, vėl apsirengęs kasdieniais drabužiais. Aktorius žengė žingsnį į priekį, žemai nusilenkė, o žiūrovai plojo tol, kol paskaudo delnai. Didysis Džordanas nusišypsojo bei grakščiai nusilenkė, bet žiūrovai per greitai ėmė skirstytis ir tik keli sustojo įmesti monetą į jo aukų dubenį.

Palaukęs, kol išeis paskutinis žiūrovas, Džordanas atsisėdo ant scenos krašto ir purvina skiaute ėmė šluostytis nuo veido grimą. Be rūpestingai uždėtų šešėlių bei paryškintų vietų, jis atrodė jaunesnis, švelnesnis ir toli gražu ne grėsmingų veido bruožų. Nuo dienos nuovargio pečiai sulinko, o jį ant scenos gaubusi paslaptingo bei valdingumo iliuzija išsisklaidė. Kardas, naudotas vaidinant, negailestingai baksnojo į šonkaulius ir Džordanas ištraukė jį iš makštų, paslėptų po drabužiais. Pažvelgus iš arčiau matėsi, kad ginklas aplamdytas bei subraižytas ir visai neįspūdingas. Tai buvo tik per ilgai tarnavęs kardas. Džorda-

nas nusižiovavo, pasiražė ir staiga sudrebėjo. Naktys sutemdavo anksčiau, nes vasara užleido vietą rudeniui, o kylantis vėjas buvo šaltas. Jis žvilgtelėjo į smilkstantį demoną, bet grubiai išdrožta butaforija beveik visa sudegė. Džordanas dar galės ja pasinaudoti. Iš tolo demonas dar gerai atrodo, tačiau spyruoklė, kuri jį išmeta iš už slepiančios scenos detalės, tikriausiai surūdijo. Jau trečią kartą šią savaitę demonas iššoka per vėlai. Dar truputėlis - ir prakeikti fejerverkai būtų užgesę pirmi. Džordanas atsiduso. Spyruoklė - ne vienintelis dalykas, kurios laikas baigiasi. Jis darosi per senas vienos nakties spektakliams atkampiuose miesteliuose. Sulaukęs dvidešimt septynerių, jis nebuvo senis, tiesiog nebeturėjo ištvermės nuolat misti prastu maistu, kęsti sunkias keles ir miego stygių.

Aktorius pašoko ant kojų, prisisegė prie šono kardą ir neskubėdamas nužingsniavo prie aukų dubenio. Akimirką jam sužibo viltis, bet pažvelgęs, suprato, kad yra blogiau, nei tikėjosi. Dubenyje gulėjo koks tuzinas smulkių varinių monetų. Džordanas susibėrė menką uždarbį į piniginę ir niūriai pasvėrė ją rankoje. Banervikas - tik mažas miestelis tuščios šiaurinės šalies dalies gilumoje, bet vis dėlto aktorius tikė-

josi didesnių pajamų. Jeigu padėtis greitai nepasitaisys, Džordanas vėl turės imtis sukčiavimo kortomis bei kišenvagiavimo, kad sudurtų galą su galu. Nuo to laiko, kai pirmą kartą pasirodė scenoje, vaidindamas paauglį, aktorius dar niekada neturėjo tokių menkų pajamų. Gal jis praranda formą. O gal jo vaidmenys paseno - Demonų Karas baigėsi prieš septynerius metus. Džordanas papurtė galvą ir saugiai pririšo piniginę prie diržo. Kaltas ne jis ir ne spektaklis, tiesą sakant, Redharto karalystėje tiesiog sunkūs laikai. Pinigų trūksta ir klajojančys aktoriai daugeliui tapo prabanga ne pagal kišenę.

Žinoma, taip yra ne tik Redharte. Didžiąją savo profesinės karjeros laiko dalį Džordanas praleido Hilsdaune. Ten prabėgo jo gražiausios dienos. Aktorius niekada nepagalvojo, kad dėl menkų pajamų bus priverstas išvykti iš gimtosios šalies. Jis tris kartus vaidino pačiam Herogui ir pažinojo kilmingų vyrų bei jų damų draugiją. Jie pirmieji pavadino aktorių Didžiuoju Džordanu. Jis daug keliavo, pasiekė net patį Miškų karalystės dvarą, nors tai buvo prieš Demonų Karą. Nuo to laiko Džordanas ten nesilankė. Demonai buvo nugalėti, bet ne taip lengvai ir paprastai, kaip jis vaizduodavo spek-

takliuose, vaidindamas Didįjį Magą. Karas nu- niokojo Mišką bei daugybę su juo besiribojan- čių šalių. Žemė pamažu atsigavo, bet buvo tokių, kurie kalbėjo, kad turės pasikeisti visa karta ar daugiau, kol prekyba visai atsigaus. Šiuo metu Hilsdaunas, Redhertas bei Miškų karalystė iš paskutiniųjų stengėsi sudurti galą su galu ir turėjo mažai laiko ar pinigų, kuriuos galėjo skirti garsiems aktoriams, kadaise pa- lietusiems širdis visų apie juos girdėjusiųjų.

Džordanas susiraukė, bandydamas nuspręsti, ar turi pakankamai pinigų nusipirkti maisto bei pasigerti, o jei ne, tai kuris iš šių dviejų dalykų svarbesnis. Skaičiuodamas mintyse, aktorius užtruko beviltiškai trumpai ir susikrimto. Teks pirkti maistą. Atkampus Banervikas stovi vie- nišas, tarp Redharto viržynų. Kelionė iki gre- timo miesto trunka geras dvi tris dienas. Pake- liui jis visada galėtų pasigauti kelias jerubes, bet vietiniai markgrafo žmonės labai neigia- mai žiūri į brakonieravimą. Jei įkliūtų, gali pa- sirodyti, kad vaidinti tik su viena ranka gana keblu... Ne, tai turėtų būti maistas. Džordanas žvalgėsi į mažus namelius, sutūpusius abipus siauros pagrindinės Banerviko gatvės. Kaip jis taip nusirito?

Žemi akmeniniai namai glaudėsi vienas prie

kito ne tiek dėl jaukumo, kiek dėl atramos. Nelygios medinės sienos atrodė visos vienodos tarsi daugybė nugalėtų veidų. Iš siaurų kaminių lėtai rangėsi dūmai, o iš viržynų pučiantis šaltas vėjas draskė čerpių stogus. Paskutinė vakaro žara jau blėso, o pagrindinė gatvė ištuštėjo. Kaimo žmonės pabunda auštant, visą dieną dirba ir eina miegoti temstant. Tik Džordano vaidinimas sulaikė juos iki vėlumos. Jis manė, kad turėtų jausti pasitenkinimą. Apskritai jie buvo neprasta publika. Žmonės tinkamose vietose juokėsi bei džiūgavo, ir netgi aikčiojo iš nustebimo, kai aktorius sukėlė magiškų jėgų veikimo iliuziją. Džordanas šyptelėjo. Jis visada tikėjo, kad įvertinama pinigais. Žinoma, buvo laikas, ir ne taip seniai, kai aktorius vaidinime galėjo naudotis tikrais burtais, bet tai jau praeitis. Pasamdyti burtininkus visada brangiai kainavo, o tie keli Džordanui likę burtažodžiai neteko galios.

Vis dėlto šiąnakt aktorius neabejotinai buvo puikios formos. Laikai sunkūs, bet jis vis dar tebėra Didysis Džordanas, o Didysis Magas - vienas geriausių jo vaidmenų. Aktorius visada didžiavosi sugebėjimu pasirinkti vaidmenis. Kitados jis suvaidino visus geriausius vaidmenis: visus, pradedant legendiniu karaliumi Ed-

vardu, kuris mylėjo negailestingąją Nakties Raganą, ir baigiant didvyriškuoju Žvaigždėtuoju Hilsdauno Hercogu bei liūdnuoju, tragiškuoju aviganiu Senuoju Moliu Metkalfu. Didysis Džordanas būtų niekas, jei ne jo universalumas. Jis vaidino lordams ir damoms, miestiečiams ir kaimiečiams, o kartą netgi žmogui randuotu veidu, kuris tvirtino esąs princas tremtyje, tačiau taip ir nepasakė, iš kur buvo ištremtas. Aktorius šypsojosi tai prisimindamas. Tomis dienomis į jo dubenį dzingsėjo auksas bei sidabras, netgi brangakmeniai. Pilnuose teatruose ausis kurtino džiaugsmo bei susižavėjimo šūksniai ir verksmingi prašymai pakartoti. Tačiau tos dienos jau praėjo. Laikai pasikeitė, išgarsėjo kiti, o Džordano šlovė išblėso ir jis turėjo rinkti auksas, kur tik galėdamas.

Didysis Džordanas vaidina keliems žiopsantiems valstiečiams už saujelę variokų. Nėra pasaulyje teisybės. Ar bent jau nė vienas žmogus negali išmokti su ja gyventi.

Aktorius lėtai atsistojo ir papurtė galvą. Darėsi per šalta sėdėti maštant. Jis užmetė apdangalą ant smilkstančio demono ir užgesino paskutines liepsnas, o tada ėmė dėti butaforijas bei dekoracijas į savo mažo vežimo ga-

lą. Surinkęs scenos šviesas, Džordanas dukart rūpestingai jas suskaičiavo, įsitikindamas, kad nė viena nedingo kartu su nesąžiningu žiūrovu. Sudėjęs žibintus bei lempas į jiems skirtas vietas, aktorius nuėjo atgal prie scenos. Scena turėjo būti lengvai išardoma į segmentus, bet jis kamavosi su kiekviena dalimi tol, kol išraudo ir pritrūko kvapo. Nustūmęs paskutinę dalį į vežimą, aktorius susiraukė. Kol visai išardys sceną, dar teks padirbėti, o jis nepakentė darbo su mediena. Nors ir būdavo labai atsargus, darbą baigdavo rakščių pilnais pirštais. Dar giliau atsidusęs, Džordanas surišo nuo vežimo galo nukarusius dangalus. Jam nederėtų dirbti tokio juodo darbo. Jis aktorius, o ne dailidė.

Džordanas niūriai šyptelėjo. Tai praeities šnekos. Žvaigždės neprivalėjo dirbti juodo darbo, bet aktoriai turėjo. Jeigu jie norėjo kasdien valgyti. O darbas kaip niekas kitas sukeldavo sveiką apetitą. Žvalgydamasis tavernos, Džordanas patraukė pagrindine gatve. Nors jau vėlu pagal kaimo standartus, užėiga dar bus atidaryta. Tokios užėigos visada atidarytos. *Man nesvarbu, jei užėigos firminis patiekalas bus keptas demonas šungrybių padaže. Vis tiek valgysiu ir paprašysiu dar, - ryžtingai pagalvojo jis. Eidamas siaura gatve, pusiauke-*

lėje Džordanas užuodė karšto valgio kvapą ir entuziastingai nužingsniavo link žemo, niūraus pastato, niekuo nesiskiriančio nuo kitų, nebent tik grubiai nudažyta iškaba virš durų, kurioje puikavosi užrašas „Septynios žvaigždės“. Aktorius stumtelėjo duris. Jos buvo užrakintos. Jis nekantriai kumščiu padaužė dažytą medieną. Ilgokai palaukęs, Džordanas išgirdo artėjančius žingsnius ir duryse prasivėrė langelis. Džordaną įtariai tyrinėjo juodabarzdis.

- O, labas vakaras, šeimininke, - maloniai pasisveikino aktorius. - Man reikia kambario nakčiai bei užkandžio. Tikiuosi patenkinti savo poreikius jūsų puikioje įstaigoje. Bijau, kad šiuo metu mano lėšos kiek išseikvotos, bet aš, be abejo, galėsiu susimokėti linksmindamas dainomis bei pasakojimais jūsų malonius svečius. Ką pasakysit?

Barzdyla piktai nužvelgė aktorių, o tada garsiai sušnarpštė:

- Mes nepriimam teatralų.

Džordanas pritildė savo aktoriaus-vadybininko balsą ir pabandė kalbėti visibėdoje-draugai tonu.

- Klausykit, šeimininke, aš žinau, kad šiuo metu man trūksta grynujų, bet mes tikrai ga-

lime susitarti? Šiąnakt bus labai šalta, bičiuli.

Šeiminkas vėl sušnarpštė:

- Mes nepriimam teatralų. Mauk iš čia. - Ir langelis duryse užsitrenkė.

Džordanas visai neteko kantrybės. Jis ėmė spardyti ir daužyti duris kumščiu.

- Atidaryk duris, tu kalės vaike, arba aš pasi-naudosiu magija ir paversiu tave dar bjaures-niu, nei esi! Užleisiu tave blusom, šunvotėm, karpom bei hemorojum! Užleisiu karpas ant tavo hemorojaus! Sutrauksiu tavo vyriškumą iki gilės dydžio ir išversiu nosį! Tuoj pat atida-ryk šitas prakeiktas duris!

Aktorius išgirdo viršuje atsiveriančias langi-nes ir pažvelgė aukštyn. Jis kaip tik laiku me-tėsi į šalį, išvengdamas iš kibiro išpiltų pa-mazgų. Langinėms triukšmingai užsivėrus, vėl stojo vakaro tyla. Džordanas lėtai pakilo nuo nešvarios gatvės ir nusivalė nuo drabužių pur-vą. Nedėkingi valstiečiai. Neatpažįsta aukštos klasės aktoriaus. Aktorius grįžo atgal prie savo vežimo. Atrodo, jam vėl teks miegoti su buta-forijom, o tas prakeiktas demonas ėmė dvokti kažkuo negeru....